

Beslut om bildande av naturreservatet Skarup i Ronneby kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Naturreservatets namn ska vara **Naturreservatet Skarup**

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Skarup
Objektnummer	10-02-117
Kommun	Ronneby
Socken	Ronneby
Lägesbeskrivning	2 km V Ronneby flygplats
Kartblad Index 5 km	03F7c
Naturgeografisk region	9, Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde
Kulturgeografisk region	Sydsvenska odlingsbygderna
Natura 2000-område	SE0410202 Skarup
Fastigheter	Skarup 3:3, S:6, S:7
Markägarkategori	Allmänna arvsfonden, privat
Servitut	-
Samfälligheter	-
Nyttjanderätter	Inga kända
Areal	12 ha
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet Skarup är att bevara, vidareutveckla och vårda biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, såsom trädklädd betesmark (skogsbete) med inslag av enbuskbevuxna hållmarks- och torrängsytor. Naturreservatets prioriterade naturmiljöer och naturtyper ska bevaras i gynnsamt tillstånd. Området ska hysa gynnsamma strukturer, funktioner och livsmiljöer för prioriterade och andra skyddsvärda arter

knutna till såväl betespräglad barrskog som lövskog. Syftet är också att naturreservatet, inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer, ska vara tillgängligt och besöksvärt för allmänheten samt inbjuda till rika natur- och kulturmiljöupplevelser.

Syftet ska uppnås genom naturvårdsinriktad betesdrift, i kombination med begränsad skötsel i trädskiktet såsom friställning av vidkroniga träd av främst ek. Rójning av igenväxningsvegetation görs vid behov. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens möjligheter att besöka naturreservatet samt för att informera besökare om områdets naturmiljöer och kulturhistoria. Åtgärder i området får inte missgynna de höga naturvärden som redan finns i naturreservatet.

Skälen för beslutet samt motivering

Skarup är ett av länets bästa exempel på skogsbyte med lång kontinuitet.

Skogsbetet (*trädklädd betesmark*, 9070) är en prioriterad naturtyp. I betesmarken finns prioriterade strukturer och funktioner som gamla grovbarkiga granar och vidkroniga ekar. Arterna grönhjon och liten sönderfallslav är prioriterade, liksom livsmiljöerna för andra typiska arter knutna till naturreservatets prioriterade naturtyp.

Naturreservatet ingår i Natura 2000 (Skarup SE0410202). Natura 2000-statusen innebär att nödvändiga bevarandeåtgärder ska genomföras för området. Naturreservat är den lämpligaste formen av bevarandeåtgärd. Området är även av riksintresse för naturvård (Skarup NK35).

Bildandet av naturreservatet Skarup bidrar till att uppfylla miljömålen *Levande skogar*, *Ett rikt odlingslandskap* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Bildandet av naturreservatet stärker den gröna infrastrukturen (nätverket av ekologiskt viktiga naturtyper), främst med avseende på skog och naturbetesmarker. Nätverket bidrar till att bevara biologisk mångfald samtidigt som tillgången till ekosystemtjänster som exempelvis "Livsmiljöer" (som till exempel barnkammare, lek- och spelplatser, boplatser, rastplatser för flyttfåglar), "Naturarv" (till exempel bevarande av naturens värden för framtida generationer), "Biologisk mångfald" (inklusive bevarande av genpooler, habitat och hotade arter) samt "Ekologiska samspel" (till exempel näringsvävares dynamik, interaktioner mellan trofiska nivåer, evolutionära processer) tryggas, vilket i sin tur genererar bättre hälsa och välbefinnande i samhället.

Genom detta beslut ges goda förutsättningar att ta ett helhetsgrepp över området för att bevara, vidareutveckla, vårda och lyfta fram Skarups biologiska och kulturhistoriska bevarandevärden.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara, vidareutveckla och vårda biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer avsätts det angivna området som naturreservat.

Ett konkret hot mot naturvärden i området, som kan påverkas inom ramen för naturreservatets föreskrifter och skötsel, är förtätning av skogen så att karaktären av skogsbyte förloras. Detta ska åtgärdas genom att igenväxningsvegetation röjs bort och att en fullgod beteshävd upprätthålls.

Potentiella hot, som inte är aktuella vid tidpunkten för bildandet av naturreservatet är till exempel: bortplockande av död ved i skogsmarken, större angrepp av granbarkborre, felaktiga rójningar, utebliven hävd i betesmarken, avmaskning av betesdjur med avmaskningsmedel som kan vara skadligt för områdets insektsfauna samt negativ påverkan från främmande arter, sjukdomar eller skadeorganismer.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer länsstyrelsen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Avvägning mot berörda riksintressen

Naturreservatet berör område av riksintresse för naturvård (Skarup NK35) och även område av riksintresse för Natura 2000 habitatdirektivet enligt 4 kap. miljöbalken. Länsstyrelsen bedömer att nämnda riksintressen är förenliga med ett skydd av området.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver länsstyrelsen följande:

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområde inom reservatet.

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning,
2. vidta åtgärder som förändrar områdets topografi, hydrologi eller ytförhållanden såsom till exempel att anlägga väg, spränga, gräva, schakta, dränera, utfylla, tippa, muddra, valla in eller anordna upplag,
3. avverka eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
4. jaga skogsfågel,
5. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
6. använda avmaskningspreparat på betesdjur då de uppehåller sig inom reservatet.

Vidare är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

7. uppföra anläggning eller anordning för jaktutövande eller betesdriftens behov,
8. tillskottsutfodra betesdjur eller utfodra vilda djur annat än som åtel i direkt samband med vildsvinsjakt,
9. lagra virke eller skogsbränsle under vedinsekternas huvudsakliga flygtid,
10. plantera eller så träd, buskar eller andra växter,
11. hålla djur i betesfållorna under perioden 1 december – 31 mars.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter som ingår i reservatet.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet. Angivna åtgärder avser hela reservatet där inget annat anges:

1. utmärkning av reservatet och att informationstavlor om reservatet sätts upp och underhålls,
2. årlig betesdrift i området,
3. stängsling och stängselunderhåll samt åtgärder för betesdriftens behov,
4. begränsade luckhuggningar och röjningar för att gynna gräsmarksfloran eller vidkroniga träd av främst ek,
5. undersökningar av djur- och växtliv samt av mark- och vattenförhållanden,
6. uppföljning av områdets skötsel, och miljöövervakning.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i reservatet.

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. skada mark, förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning,
2. prospektera efter mineral,
3. skada stenmurar, odlingsrösen eller andra kulturhistoriska lämningar,
4. otillbörligt störa djurlivet,
5. skada levande eller döda träd och buskar, eller vegetation i övrigt, bortföra eller förstöra död ved,
6. plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar, annat än vad som rimligen behövs för artbestämning,
7. fånga och insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs,
8. inplantera för området främmande växt- eller djurart, liksom för trakten främmande raser/typer,
9. medföra okopplad hund under betessäsong annat än vid vallning av boskap eller vid jakt,
10. framföra motorfordon, rida eller cykla annat än på befintliga vägar inom reservatet,
11. tälta eller på annat sätt slå läger mer än ett dygn,
12. ställa upp husvagn/husbil eller liknande för övernattning,
13. göra upp eld.

Vidare är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

14. bedriva vetenskaplig forskning som omfattar provtagning, markering, fällfångst, installation av utrustning eller någon form av åverkan på växt- eller djurliv,
15. nyttja området för tävling, övning eller annan organiserad verksamhet som kan verka störande på naturen eller på allmänhetens friluftsliv,
16. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt, snitsel, inskrift eller därmed jämförlig anordning, annat än tillfälligt (högst en vecka) i samband med jakt eller i samband med organiserad friluftsverksamhet.

Föreskrifter under A och C skall inte utgöra hinder för:

- förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna B1-6 ovan,
- normalt underhåll av vägar, mark- eller luftledning, eller andra anläggningar,
- innehavare av särskild rätt till jakt att jaga de djur som reservatsföreskrifterna medger och som ingår i jakträtten, samt utföra de transporter och skötselåtgärder som krävs för jaktutövandet. Vid körning i terräng ska särskild försiktighet iaktas för att undvika skador på mark och vegetation.

Upplysningar

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för reservatet är bl.a:

- 7 kap. 28 a-b §§ miljöbalken med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område,
- föreskrifterna i kulturmiljölagen (1988:950),
- biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § miljöbalken, gällande lätt igenkännbara områden av ett visst slag i landet, som alléer, källor med omgivande våtmarker i jordbruksmark, odlingsrösen i jordbruksmark, pilevallar, småvatten och våtmarker i jordbruksmark, stenmurar i jordbruksmark samt åkerholmar,
- terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- jaktförordningen (1987:905) om jakt inom området. De tider som gäller för jakt på vilt av olika slag anges i bilaga 1 till denna förordning (allmänna jakttider). I denna förordning §§ 16-19, regleras även nyttjandet av hund vid jakt och eftersök.

Om en begäran om elanslutning görs får utökningar av elnätet tillståndsprövas, då vissa kraftledningsbolag har anslutningsplikt till den som begär en elanslutning.

Beskrivning av området

Skarup utgörs av en betad skog på en höjdsträckning söder om Skarups by i mellersta Blekinges mellanbygd. Större delen av området är ett genuint utmarksbete. Gran dominerar vid sidan av många andra träd- och buskarter. Tall utgör ett viktigt inslag. Framförallt i västra kanten finns grova vidkroniga ekar och täta grupper av hassel. Ett karaktärsdrag för området är friväxande granar med lågt ansatt krona, så kallade kjolgranar. På hållmarkerna dominerar en, slån och nyponros. På sina håll finns rikligt med björnbär.

Bland intressantare arter som noterats märks framförallt den rödlistade vedskalbaggen grönhjon, som lever i gamla grovbarkiga ljusexponerade granar. Arten (rödlistad som

nära hotad) har i Skarup sin troligen starkaste population i länet. Liten sönderfallslav (rödlistad som sårbar) har påträffats på vidkroniga eller senvuxna ekar i området. Bland signalarter som indikerar stora naturvärden har påträffats kantarellmussling, västlig hakmossa, fällmossa, glansfläck och rostfläck.

Av hävdgynnade kärlväxter har knägräs, blåsuga, ängsvädd och stor blåklocka noterats i området. Inventeringar i början på 1990-talet visade på en mer artrik hävdgynnad flora i områdets öppnare delar med Adam och Eva, småjungfrukam och nattviol, men det aktuella läget för dessa är oklart. Området hyser också kulturvärden, bland annat spår av äldre väg, en sträcka med tydlig hålväg samt låga murar som tyder på viss uppodling längre tillbaka i tiden.

Fastställelse av skötselplan

Skötselplan tas fram och fastställs senare.

Förvaltning

Länsstyrelsen Blekinge är förvaltare av naturreservatet. Förvaltningen ska ske med insyn, delaktighet och i nära samråd med markägare, arrendatorer och andra berörda.

Ärendets beredning

Skarups stora naturvärden uppmärksammades i början av 1990-talet vid den länsomfattande ängs- och hagmarksinventeringen. Området framstod då som ett av få skogsbeten i länet med lång beteskontinuitet. I Länsstyrelsens bevarandeplan för odlingslandskapet (1992) bedömdes det därför vara av klass 1 från natur- och kulturmiljösynpunkt.

Hela området klassades som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen 1997. Området föreslogs av Länsstyrelsen till Natura 2000 år 2001, fastställdes av regeringen som Natura 2000-område 2002 och av EU-kommissionen 2011.

Efter fastighetsägarens bortgång tillföll fastigheten Allmänna arvsfonden (Kammarkollegiet). Naturvårdsverket begärde under 2017, i samråd med länsstyrelsen, att den berörda delen av fastigheten skulle överföras till Naturvårdsverket. Kammarkollegiet avslög begäran i beslut till Naturvårdsverket den 17 augusti 2018.

Kammarkollegiet har i sitt yttrande framfört att man inte motsätter sig naturreservat, men yrkar på intrångsersättning enligt gällande regler. Förhandling om ersättning kommer att ske när beslutet vunnit laga kraft. Inga andra sakägare eller intressenter har framfört några invändningar mot reservatsförslaget.

Myndighetssamråd har skett med Naturvårdsverket.

Beslutets giltighet

Detta beslut gäller från den dag då det vunnit laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § MB träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Blekinge läns författningssamling, och gäller omedelbart även om de överklagas.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse varit införd i ortstidning.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, inom tre veckor från den dag kungörelse om beslutet varit införd i ortstidning.

Deltagande

Beslut i detta ärende har fattats digitalt av landshövding Sten Nordin.

I beslutet deltog även antikvarie Magnus Petersson och områdesskyddsamordnare Åke Widgren, som föredragande.

Sten Nordin

Åke Widgren

Bilagor:

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Översiktskarta
3. Karta med B-föreskriftsområden
4. Hur man överklagar

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

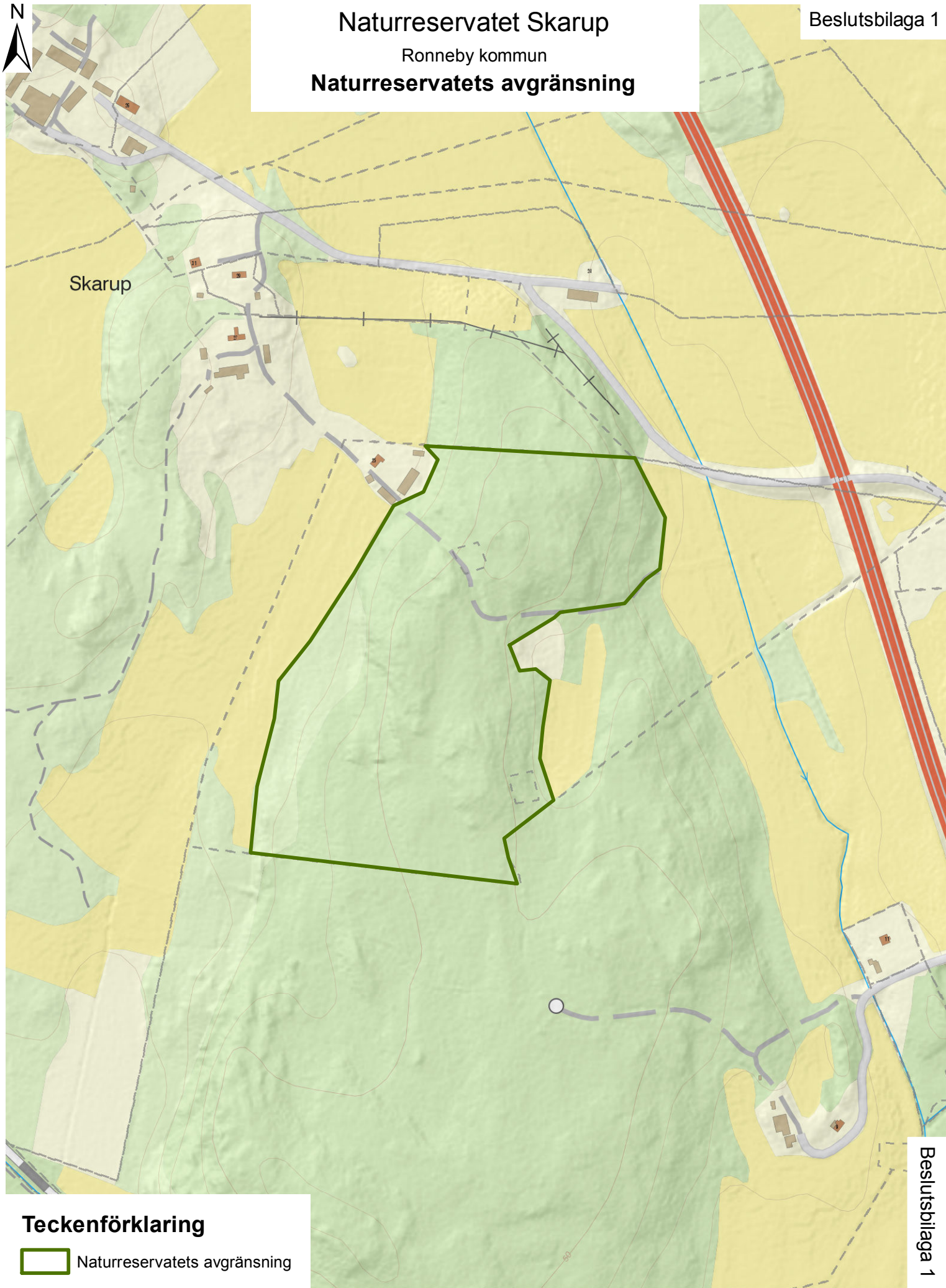
Information om hur länsstyrelsen hanterar personuppgifter hittar du på

www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Naturreservatet Skarup
Ronneby kommun
Naturreservatets avgränsning

Beslutsbilaga 1

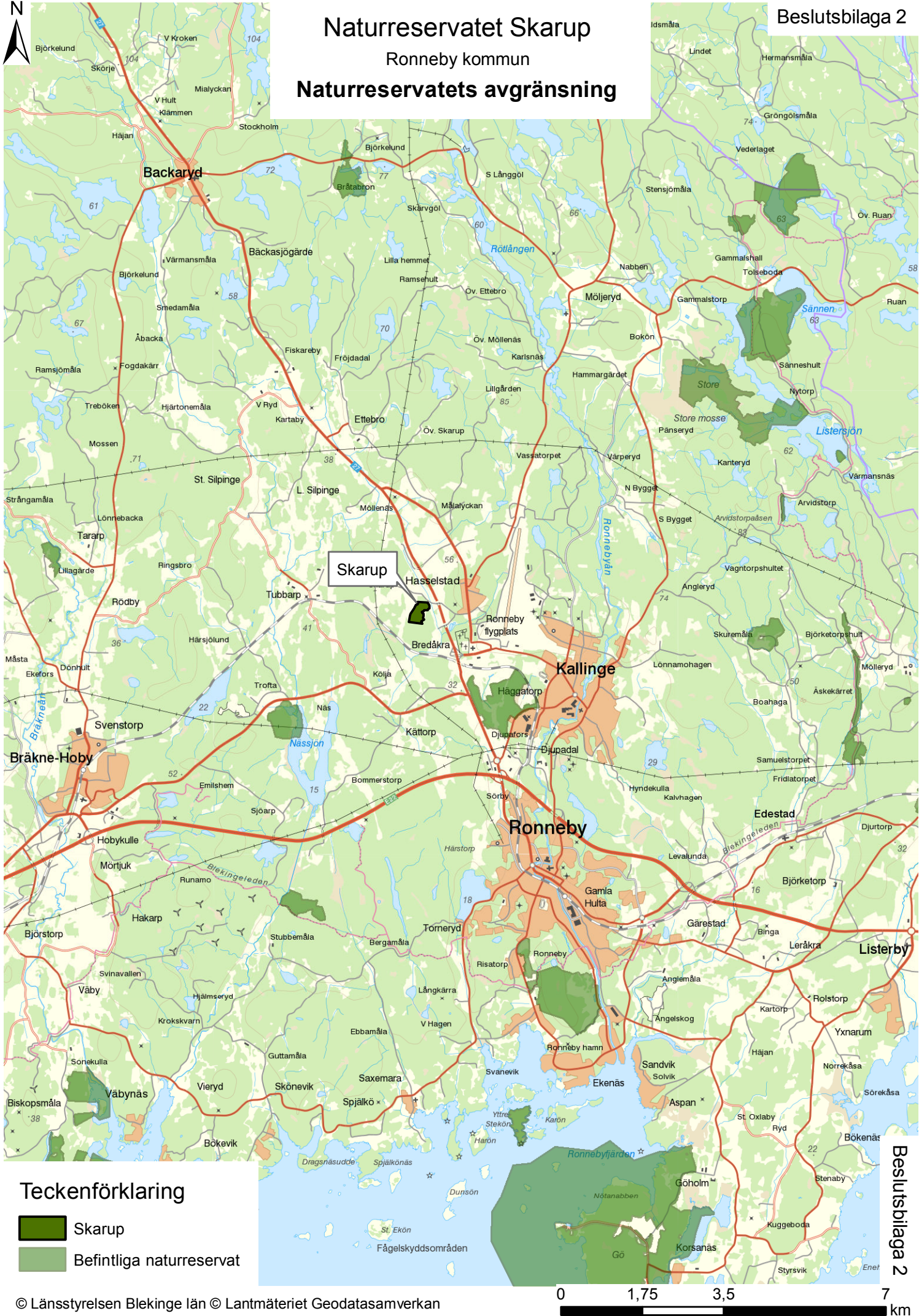

Teckenförklaring

 Naturreservatets avgränsning

Naturreservatet Skarup
Ronneby kommun
Naturreservatets avgränsning

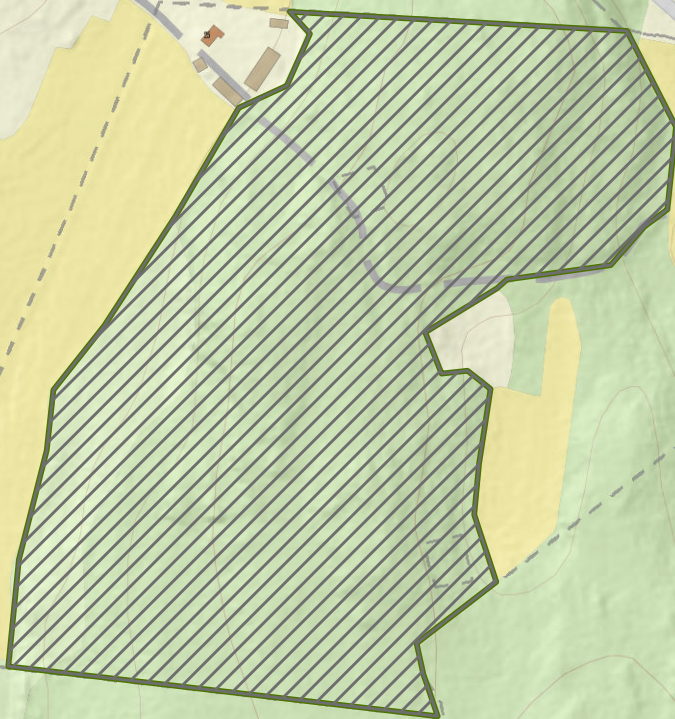
Naturreservatet Skarup

Ronneby kommun

B-föreskriftsområden

Beslutsbilaga 3

Skarup

Teckenförklaring

 Betesmark